

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED,
DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN,
GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING
EN DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag van de Raad van Europa ter voorkoming van terrorisme, gedaan te Warschau op 16 mei 2005.

1. INHOUDELIJK

Situering

Het voorliggende verdrag vult de lacunes aan in de bestaande verdragen inzake terrorismebestrijding door het strafbaar stellen van de handelingen die meestal voorafgaand aan de terroristische daad zelf worden gepleegd.

Gemengd karakter

De Federale Overheidsdienst (FOD) Justitie was van mening dat het verdrag tot de exclusieve bevoegdheden behoorde van de federale Staat. De Raad van State stelt in zijn (federaal) advies van 30 maart 2015 met kenmerk 57.106/VR/3, dat het verdrag moet beschouwd worden als een gemengd verdrag naar zowel de gemeenschappen als de gewesten toe.

De in artikel 3 van het Verdrag bedoelde maatregelen kunnen betrekking hebben op aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoren, zoals inzake onderwijs, media, opleiding, vorming en integratie van inwijkelingen. Daarenboven bepaalt artikel 13 van het Verdrag dat iedere partij de maatregelen goedkeurt die nodig zijn om de slachtoffers van terrorisme te beschermen en te ondersteunen. Die maatregelen kunnen verband houden met de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake slachtofferhulp.

Artikel 3, lid 2, b, van het Verdrag stelt dat iedere partij de nodige maatregelen neemt voor de verbetering en de ontwikkeling van de samenwerking tussen de nationale autoriteiten, met het oog op het voorkomen van strafbare feiten van terroristische aard en de negatieve gevolgen ervan, betreffende de versterking van de fysieke bescherming van personen en infrastructuur. Hoewel het uitvaardigen van algemene regels ter bescherming van de infrastructuur tegen terroristische aanslagen een zaak van de federale overheid is, kan dit artikel raken aan de bevoegdheid van de gewesten, maar ook van de gemeenschappen, met betrekking tot de eigen infrastructuur of andere infrastructuur ten aanzien waarvoor zij bevoegd zijn.

In zijn vergadering van 8 mei 2015 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van het Verdrag vast. Zowel de federale overheid als de gemeenschappen zijn bevoegd verklaard. Overeenkomstig de beslissing van de ICBB van 9 juli 2008 wordt het verslag van de WGV naar de leden van de ICBB gestuurd. In zijn brief van 21 september 2015 deelde de voorzitter van de ICBB aan de minister-president van de Vlaamse Regering mee dat geen enkel bezwaar werd geformuleerd, zodat het verslag definitief is goedgekeurd.

Tijdens de vergadering van 17 juni 2015 werd ook de bevoegdheid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bevestigd.

Context

De Raad van Europa onderzocht hoe het adequaat kon reageren na de terroristische aanslagen in de Verenigde Staten van Amerika van 11 september 2001. Het Comité van Ministers van de Raad besloot op 8 november 2001 een aantal maatregelen te nemen, onder meer de oprichting van een Multidisciplinaire Groep inzake internationaal optreden tegen Terrorisme (GMT).

Een van de belangrijkste taken van de GMT was het onderzoeken van de mogelijkheden voor de actualisering van binnen de Raad van Europa bestaande internationale instrumenten tegen terrorisme, in het bijzonder van het Europees Verdrag van 27 januari 1977 tot bestrijding van terrorisme. Tijdens de discussies van de GMT over de voorbereiding van een nieuw protocol bij het Verdrag van 1977, kwam de vraag inzake een veelomvattend verdrag over terrorisme herhaaldelijk aan bod. Omwille van de beperkte taakstelling van het GMT werd geen formeel standpunt ingenomen. Het Comité van Ministers besloot in juni 2003 om terug te keren naar de discussie over een nieuw verdrag over terrorisme.

Het Comité van Experts op Terrorisme (Codexter), opvolger van de GMT, werd tijdens de vijftienvijftigste conferentie van de Europese ministers van Justitie in oktober 2003, verzocht om een oordeel te geven over de toegevoegde waarde van een nieuw verdrag inzake terrorisme. Hoewel men eerst geen consensus kon bereiken inzake de mogelijke toegevoegde waarde van een nieuw verdrag, gaf het Codexter wel aan dat zo'n nieuw verdrag de bestaande instrumenten met een beperkte reikwijdte en hiaten in het internationaal recht en de praktijk zou wegnemen. In de bestaande instrumenten wordt opsporing immers vaak belangrijker geacht dan preventie. Uitgezonderd het Internationaal Verdrag van 9 december 1999 ter bestrijding van de financiering van terrorisme bestaan er geen concrete internationale instrumenten die zich richten op het voorstadium van terrorisme. Het Comité van Ministers nam kennis van deze conclusies en gaf opdracht om deze verder uit te werken.

In februari 2005 werd op de achtste bijeenkomst van het Codexter het ontwerp van Verdrag en de bijhorende toelichting afgerond en ter goedkeuring aangeboden aan het Comité van Ministers. Het Comité van Ministers heeft het op 3 mei 2005 aangenomen en ter ondertekening aangeboden aan de lidstaten van de Raad van Europa, de Europese Gemeenschap en overige staten die partij kunnen worden.

Samenvatting van de inhoud

Het verdrag vult de lacunes aan in de bestaande verdragen inzake terrorismebestrijding door het strafbaar stellen van de handelingen die meestal voorafgaand aan de terroristische daad zelf worden gepleegd.

Het voorliggende verdrag definieert geen nieuwe terroristische misdrijven, maar verwijst naar tien in de bijlage opgesomde verdragen inzake de bestrijding van terrorisme.

Er zijn twee doelstellingen. Enerzijds worden sommige handelingen (openbare aanzetting tot het plegen van een strafbaar feit van terroristische aard, rekrutering voor terrorisme en terrorisme-opleiding) die zouden kunnen leiden tot het plegen van terroristische daden duidelijk strafbaar gesteld teneinde voornoemde handelingen te voorkomen. Anderzijds wordt de nodige justitiële samenwerking tot stand gebracht om dergelijke strafbare feiten op internationaal niveau te voorkomen en te bestraffen door middel van uitlevering en justitiële samenwerking.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel van regeringsbeslissing kreeg een gunstig advies van de Inspectie van Financiën op 2 augustus 2018. De Inspectie van Financiën kan niet bevestigen dat dit dossier geen budgettaire weerslag met zich kan meebrengen. Bijgevolg is zij van oordeel dat een gemotiveerd begrotingsakkoord vereist is.

Het begrotingsakkoord is aangevraagd op 04/09/2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag voor de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (ocmw's), de intercommunales of de provincies voor wat betreft hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en hun schuld en ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak, noch op de personeelsbudgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1. Reguleringsimpactanalyse (RIA)

Regelgeving ter goedkeuring van internationale overeenkomsten is vrijgesteld van een RIA (Omzendbrief VR 2014/13).

5.2. Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Ontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch- en taaladvies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2014/4 (aanwijzing nr. 305).

5.3. Aanvragen van de adviezen van de strategische adviesraden en de Raad van State

De Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden, wordt gemachtigd om het advies in te winnen van de Raad van State, afdeling Wetgeving, met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van 30 dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het Verdrag van de Raad van Europa ter voorkoming van terrorisme, gedaan te Warschau op 16 mei 2005;
- 2° haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag van de Raad van Europa ter voorkoming van terrorisme, gedaan te Warschau op 16 mei 2005, alsook aan het bijhorende ontwerp van memorie van toelichting;
- 3° de Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden te gelasten over het voorontwerp van decreet, vermeld in punt 2°, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen,
Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Liesbeth HOMANS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

Bijlagen:

- een voorontwerp van decreet;
- een ontwerp van memorie van toelichting;
- de tekst van het verdrag in het Engels met de Nederlandse vertaling ervan;
- het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 2 augustus 2018.